

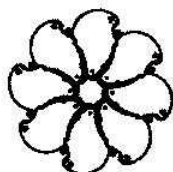
به نام خدا

دیوان غزلیات صالح

مجموعه سروده های

مهندس فرهنگ باریکانی

(صالح)

انتشارات شبازی

شابک	978-600-8155-25-6 : ریال ۳۲۰۰۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۴۸۷۶۱۲۸
عنوان و نام پدیدآور	دیوان غزلیات صالح / مجموعه سروده‌های مهندس فرهنگ باریکاتی (صالح).
مشخصات نشر	تهران: انتشارات شهبازی، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	۳۲۰ ص.
موضوع	شعر فارسی - قرن ۱۴
موضوع	Persian poetry - 20th century
رده بندی دیو	۸۱۶ / ۶۲
رده بندی سکره	PIR ۸۳۲۵ / الف ۴ د ۹۱۳۹۶
سرشناسه	باریکاتی، فرهنگ، ۱۳۴۲ -
وضعیت فهرست نویسی	فیفا

نام کتاب: دیوان غزلیات صالح
پدیدآورنده: فرهنگ باریکاتی
ناشر: انتشارات شهبازی
مدیر مسئول انتشارات: دکتر جواد شهبازی کرمی
حروفچینی و صفحه آرایی: قاسمی (رها)
طراحی جلد: مجتبی فرهادی
چاپ و صحافی: چاپ گنجینه نگار
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶
شمارگان: ۵۰۰ جلد
قیمت: ریال ۳۲۰۰۰۰
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۱۵۵-۲۵-۶ ISBN: 978-600-8155-25-6

تلفن: ۶۶۴۰۳۰۰۹ همراه: ۰۹۱۲۱۸۳۴۱۴۴

www.ShahbaziPub.ir

ShahbaziPub@gmail.com

آدرس دفتر انتشارات: تهران، خیابان انقلاب، روپروی دانشگاه تهران، ساختمان گوتنبرگ، پلاک ۱۲۱۲،
انتشارات شهبازی تلفن ۶۶۴۰ ۳۰۰۹ مرکز پخش غرب ۴۴ ۱۳۸۶

توجه: کلیه حقوق مادی و معنوی چاپ و نشر، طرح روی جلد و عنوان کتاب با توجه به قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان، مصوب سال ۱۳۴۸ برای انتشارات شهبازی و مولف محفوظ است. هرگونه استفاده بدون مجوز کتبی از ناشر تخلف بوده و بر اساس بند (۵) ماده ۲۳ قانون قابل پیگیری در محاکم قضایی می باشد.

به نام پاک آفریدگار مهربان

مهندس فرهنگ باریکانی در یکم آذرماه ۱۳۴۲ در طالقان و در خانواده‌ای مذهبی و اهل هنر چشم به جهان گشود. دوران ابتدایی و راهنمایی را در محل تولد در حالی به پایان رسانید که به دلیل هوش سرشار و جدیت در درس و مدرسه پیشتاز بود.

در تمام مدت تحصیلی‌اش شاگرد ممتاز طالقان بود. دوران تحصیلی متوسطه را در اهواز و در سال ۱۳۶۰-۱۳۶۱ به پایان رسانید و به دلیل انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاه‌ها در سال ۱۳۶۲ راهی خدمت سربازی شد. دوران خدمت سربازی او همزمان با جنگ تحمیلی عراق علیه ایران بود.

پس از پایان دوره سربازی و در سال ۱۳۶۵ در رشته‌ی مهندسی عمران دانشگاه شهید چمران اهواز در مهندسی مکانیک دانشگاه آزاد اسلامی مرکزی تهران پذیرفته شد، او بدلیل مشکلات جنگ، شوش، باران اهواز و حضور دو ساله سربازی، رشته‌ی مکانیک تهران را ترجیح داد و در این رشته و در سال ۱۳۶۹ فارغ التحصیل گردید. پس از فراغت از تحصیل بدلیل علاقه به صنعت هوانوردی جذب صنعت نوپای بومی هوایی کشور شد و به جهت ذکاوت و استعداد وی همراه با بروز خلاقیت‌هایش در صنعت هوانوردی، در مدتی کوتاه به کارشناسی ارشد و دکتری و بی‌بدیل در زمینه طراحی و ساخت هواپیما مبدل گردید و منشأ تحقق و توفیق ارزشمند غیر قابل ذکر در این مجموعه شد.

از سوی دیگر تربیت او توسط پدری اهل شعر و ادب و مادر از سلاله‌ی پاک حضرت فاطمه زهرا (س)، همراه بالنده‌گی‌اش در خانواده‌ای که غالباً اهل حکایت سرایی یا چکامه دوست بودند، منجر شد تا قریحه‌ی ادبی او در سرایش اشعار نیز تجلی شود. عظمت پروردگار و احوالات او به حضرت ختمی مرتبت (ص) و ائمه هدی سرمنشأ چکامه‌های وی هستند. مطالعات قرآن کریم، راهنمای تمام و کمال در سرودن اشعار او می‌باشد، چنانکه با تأمل در سروده‌هایش می‌توان به این نکته پی برد. شگفت اینکه این اشعار توسط شخصی سروده شده‌اند که تحصیلات و فعالیت‌هایش به امور طراحی و صنعتی معطوف بوده و پیشینه‌ی زیادی در شعر و ادبیات نداشته است، لکن اشعارش از چنان

غنائی برخوردار است و از آنچنان نظم و قافیه و معنا مستغنی است که گویی سال‌های
متمادی در این رشته فعالیت داشته است.

ویژگی

تابستان ۱۳۹۶

www.ketab.ir

سخن‌باخوانندگان گرامه

به نام خداوند هفت آسمان *** خداوند عشق و خداوند جان

چکامه‌سرایی از عهد کهن در کشور عزیزمان رونق داشته و تاریخ بزرگان و شاعران برجسته و ممتاز گویای این رشته از سخن می‌باشد، به طوری که در هر دوره‌ای سرگذشت‌ها، افتخارات و تفکرات و تاریخ را نسل به نسل تا به امروز به نظم کشیده و به خوبی تحویل آیندگان داده است.

نظم در قوانین غیرقابل تغییر باری تعالی است و به نظم آوردن کلمات در قالب شعر جهت انتقال پیام فلسفه و شناخت جهان نیز تبعیت از قانون نظم اوست. در اینجا به دو نمونه از سرودهای ایران موضوع اشاره می‌کنم:

ای که ز نظم هست عالم به پاست *** سجده به درگاه تو دائم رواست

صالحا این هوشمندی از که می‌آید بدد *** نظم این هفت آسمان را جمله برپا می‌کند

ستایش او را که ذهنم را پرورش داد تا مناجاتم را در قالب این اشعار تقدیم حضرتش نمایم.

اگر که لطف حضورش نبود بر صالح *** بدو چه کار چنین سخن بفرساید

دیوان غزلیات را پس از چاپ نغمه‌های توحید در سال ۱۳۹۳ به لطف حضرت باری تعالی شروع نمودم. این دیوان از پنج قسمت تشکیل شده است:

- ۱- غزلیات که شامل ۲۰۴ غزل می‌باشد که بخش اعظم سروده‌هایم را در بر می‌گیرد.
- ۲- مثنوی شامل ۳۲ سروده که در قالب فوق می‌باشد.
- ۳- مناقب ۲۵ سروده که براساس مناسبت‌های مذهبی و در آن حال وهوا (اعیاد، ولادت‌ها، محرم و) سروده شده است.

- ۴- طالقان شامل ۶ سروده از طبیعت و سرزمین و بزرگان آن دیار است.
۵- تصنیف‌ها ۱۲ سروده که شعرهای آهنگین و ریتمیک در آن آمده است.

در این دیوان سروده‌ها بر اساس حروف الفبا مرتب شده‌اند (مختوم به ترتیب حروف الفبا) شاعران بزرگ سرزمین کهن ایران از حکیم فردوسی، مولانا، حافظ، سعدی و... شناخت و تفکراتشان را به نظم درآورده و هر کدام از این بزرگان دین خود را به کشور عزیزمان ایران به خوبی ادا نمودند و هزاران شعر عرفانی و اجتماعی را به آیندگان تقدیم و فرا راه این ملت بزرگ و فهیم قرار داده‌اند.

از میان شاعران بنام، بیشترین لذت و بهره را از اشعار حضرت حافظ علیه‌الرحمه می‌برم، زیرا اشعار ایشان سراسر قرآنی و آسمانی است و این میسر نشده مگر از تسلط و حافظ قرآن بر این شخص حافظ و قرابت شعری خوبی را با سروده‌های ایشان برقرار نموده‌ام. البته این قرابت تقلید بوده و ناخودآگاه ایجاد شده، چرا که خواندن معانی قرآن کریم و تفکر در خلق و بیان آنوس شدن با آن را سالهاست در برنامه دارم و هر چه بیشتر می‌خوانم، دریچه‌های درونم بیشتر برایم باز می‌شود.

در یک کلام می‌توان گفت شعر علاوه بر نظم و قافیه و وزن و معنی، نشان‌دهنده تفکر، شناخت و پیشش شاعر از جهان هستی است که بصورت نظم بیان می‌گردد. بزرگان این رشته تفکرات، اندیشه‌های ناب، جهان‌شناختی و ایده‌های زلالشان را در اشعارشان ظهور و بروز داده و به آیندگان تقدیم نموده‌اند و این افتخاریست برای ما که نیاکانی چنین متفکر و اندیشمند داشته‌ایم.

تورا بس است همین نکته صالحا زنه‌ار *** که شایسته همیشه نمونه خروار
به همین بسنده می‌کنم و با این بیت سخن را به پایان می‌برم تا خواننده را شاکرم که جزء کوچکی از این جهان هستی در حد دریافتش، اشعاری را تقدیم کرده‌ای هنرشناس ایرانی نمود و امیدوارم مورد استفاده خوانندگان محترم و فرهیخته قرار گیرد. انشاءالله.

توضیح:

در پایان بعضی از سروده‌ها، دستگاه‌ها و ردیف‌های آوازی متناسب نوشته شده است. بدیهی است که این نظر شاعر بوده و اشعار در آن حال و هوا سروده شده و خوانندگان محترم آواز سنتی در هر دستگاه که مناسب تشخیص دهند، قابل خواندن است.

والسلام

مهندس فرهنگ‌باریکانه

شهریورماه ۱۳۹۶

فهرست اشعار

- ۵ مقدمه و راسته
- ۷ سخنی با خوانندگان گرامی
- ۱۷ بخش اول: غزلیات
- ۱۸ «به نام خدا»
- ۱۹ «ندا»
- ۲۰ «بهشت ابدیهشت»
- ۲۱ «شاخه گل»
- ۲۲ «عمر و زمان»
- ۲۳ «جام طهور»
- ۲۴ «تار مو (پل صراط)»
- ۲۵ «میعاد»
- ۲۶ «وفای دنیا»
- ۲۸ «تخت دانه»
- ۳۰ «غزل ناتمام»
- ۳۱ «فرجام»
- ۳۲ «لبخند تکرار»
- ۳۳ «صاحب دل»
- ۳۴ «صدای ماورائی»
- ۳۵ «خاطی»

www.ketab.ir

۵۶.....	«آدم و شیطان».....	۳۶.....
۵۷.....	«رخ یکتا».....	۳۷.....
۵۸.....	«نواى عشق».....	۳۸.....
۶۰.....	«گفتگو».....	۳۹.....
۶۲.....	«حمد و سپاس».....	۴۰.....
۶۴.....	«سيزده بدر».....	۴۱.....
۶۵.....	«نغمه‌های غریب».....	۴۳.....
۶۶.....	«غزل دیگر نخواهم گفت».....	۴۴.....
۶۷.....	«بى‌نهایت غزل».....	۴۵.....
۶۸.....	«پدر».....	۴۶.....
۶۹.....	«درد دلان».....	۴۷.....
۷۰.....	«ما و ما».....	۴۸.....
۷۱.....	«حسرت دشمن».....	۴۹.....
۷۲.....	«طریق صواب».....	۵۰.....
۷۳.....	«نواى نیمه شب».....	۵۱.....
۷۵.....	«مقام عشق».....	۵۲.....
۷۶.....	«اسیر عشق».....	۵۳.....
۷۷.....	«باد صبا».....	۵۴.....
۷۸.....	«عید بهاری».....	۵۵.....
۷۹.....	«بهار خرم».....	

۱۰۱.....	«طاعت»	۸۰.....	«تا بوده همین بوده»
۱۰۲.....	«طواف کعبه»	۸۱.....	«سرو روان»
۱۰۳.....	«طوق عبادت»	۸۲.....	«بار امانت»
۱۰۴.....	«آفتاب»	۸۳.....	«بمناسبت تولد»
۱۰۵.....	«معراج»	۸۳.....	«استاد شجریان»
۱۰۶.....	«مطرب عشق»	۸۴.....	«الا یا ایها الانسان»
۱۰۷.....	«وفات نور»	۸۵.....	«حریف مجلس»
۱۰۹.....	«قربان»	۸۶.....	«روز آواز می‌آید»
۱۱۰.....	«خنده بهار»	۸۷.....	«آوای ربانی»
۱۱۱.....	«نظم هفت آسمان»	۸۸.....	«باد بارانی»
۱۱۲.....	«روز قیامت»	۸۹.....	«سجده پنهانی»
۱۱۴.....	«جام جهان‌بین»	۹۰.....	«آئین عاشقی»
۱۱۵.....	«بشیریه»	۹۱.....	«میلاد نور»
۱۱۶.....	«نت حرار»	۹۳.....	«کیمیا»
۱۱۷.....	«آیت هشدار»	۹۴.....	«ذکر تسبیح»
۱۱۹.....	«مرغ خیال»	۹۵.....	«عبد»
۱۲۱.....	«ای عاشقان»	۹۶.....	«رؤیای جانان»
۱۲۲.....	«ناوک مزگان»	۹۷.....	«قیامت و آغاز خلقت»
۱۲۳.....	«نیمه شعبان»	۹۹.....	«ایام کامرانی»
		۱۰۰.....	«ندای کوی جانان»

دست پنه بر دعا.....	۱۴۴	«مست عقل».....	۱۲۴
«نصایح لقمان».....	۱۴۵	«حکمت».....	۱۲۵
«درد ناب».....	۱۴۶	«ورد سحر».....	۱۲۶
«چشم نوشین».....	۱۴۷	«نقش دیوار».....	۱۲۷
«آه از این دل».....	۱۴۸	«صبح بهار» «یادگار».....	۱۲۸
«اسرار هویدا».....	۱۴۹	«نور هدایت».....	۱۲۹
«غفلت».....	۱۵۰	«بیاد پدر».....	۱۳۰
«مادر».....	۱۵۱	«گل واژه های شوق».....	۱۳۱
«آتش دل».....	۱۵۲	«نقش مصور».....	۱۳۲
«انتظار».....	۱۵۳	«مناجات نامه».....	۱۳۴
«صبح منور».....	۱۵۴	«نقطه پرگار».....	۱۳۵
«دل شیدا».....	۱۵۵	«عاشق عیار».....	۱۳۶
«امید».....	۱۵۶	«تسبیح مرغان».....	۱۳۷
«مژده دیدار».....	۱۵۷	«چرخ کج مدار».....	۱۳۸
«یاد تو».....	۱۵۸	«پربشانه».....	۱۳۹
«سکوت».....	۱۵۹	«راز شب».....	۱۴۰
«طرحی دیگر».....	۱۶۰	«زمانه».....	۱۴۱
«مسیر عاشقی».....	۱۶۱	«شرب ناب».....	۱۴۲
«چون شبم».....	۱۶۲	«ای تو دادار جهان».....	۱۴۳
«حمد».....	۱۶۳		

۱۸۹.....	«ای صنم»	۱۶۴.....	«قسم»
۱۹۰.....	«آتش کاشانه»	۱۶۵.....	«بعثت مردگان»
۱۹۱.....	«نقش نگین»	۱۶۷.....	«دلبر جانان»
۱۹۲.....	«ترنم باران»	۱۷۰.....	«گلچین»
۱۹۴.....	«اردیبهشت»	۱۷۱.....	«زمزمه با معبود»
۱۹۵.....	«اولین روز درس»	۱۷۴.....	«نغمه آزادی»
۱۹۷.....	«زمستان»	۱۷۵.....	«باری عمر»
۱۹۸.....	«وصل و هجران»	۱۷۶.....	«رنج بهار»
۱۹۹.....	«بوسه زاله»	۱۷۷.....	«فصل پاییز (اشعار)»
۲۰۰.....	«امید وصال»	۱۷۸.....	«رمز مستی»
۲۰۱.....	«غمی دارم»	۱۷۹.....	«شرح صدر»
۲۰۲.....	«الاکلنگ»		«صفای دل»
۲۰۳.....	«نیم نوروزی»	۱۸۱.....	«مرغ باغ ملکوت»
۲۰۴.....	«ایند»	۱۸۲.....	«ستون حنانه»
۲۰۵.....	«طاعت»	۱۸۳.....	«نظر»
۲۰۶.....	«مدعی (خودپرستی)»	۱۸۴.....	«بصیرت»
۲۰۷.....	«چه بودی»		«پیمان»
۲۰۸.....	«شیدایی»	۱۸۵.....	«بیاد مادر»
۲۰۹.....	«در گرانمایه»	۱۸۶.....	«سوره مبارکه الرحمن»

۲۳۳.....	«سوک مادر».....	۲۱۰.....	«بیداد».....
۲۳۵.....	«قصه ناب».....	۲۱۱.....	«مسیر دریا».....
۲۳۷.....	«مناجات رمضان» مثنوی اشاری.....	۲۱۲.....	«نور هویدا».....
۲۳۹.....	«مثنوی عشق و دین».....	۲۱۳.....	«رخ نهان».....
۲۴۰.....	«کوی بار».....	۲۱۴.....	«میلاد فرخنده».....
۲۴۱.....	«شیکوه نی».....	۲۱۵.....	«شرح آرومندی».....
۲۴۳.....	«مثنوی فرمان حق».....	۲۱۶.....	«خطر».....
۲۴۵.....	«درد فراق».....	۲۱۷.....	«شاهراه سعادت».....
۲۴۷.....	«همراه همیشگی».....	۲۱۸.....	«نقش خیال».....
۲۴۹.....	«رخ دوست».....	۲۱۹.....	«از یاد رفته».....
۲۵۰.....	«رات جان».....	۲۲۰.....	«شوق مستی».....
۲۵۲.....	«باغ ارد».....	۲۲۱.....	«خرابات عاشقی».....
۲۵۴.....	«ولات ناره».....	۲۲۲.....	«بخش دوم: مثنوی».....
۲۵۵.....	«بنال بلبل».....	۲۲۳.....	«وصف ناگفته».....
۲۵۶.....	«بخش سوم: طالقان».....	۲۲۴.....	«راز صبر» (داستان موسی و خضر در قرآن کریم)
۲۵۷.....	«طالقان».....	۲۲۷.....	«بشنو از دل».....
۲۵۸.....	«لقب طالقان».....	۲۲۹.....	«مناجات».....
۲۵۹.....	«بیاد دکتر حشمت طالقانی».....	۲۲۹.....	«ربنا».....
۲۶۰.....	«باریکان».....	۲۳۱.....	«قانون تکرار».....
۲۶۲.....	«طالقان».....		

بمناسبت «سالگرد آیت الله طالقانی» ۲۶۳ «تصنیف پیش درآمد بیات ترک» ۲۹۴

بخش چهارم: مناقب ۲۶۴ «تصنیف دلکش» ۲۹۶

«اصغر نازنینم» ۲۶۵ «تصنیف «ای صنم من» ۲۹۷

مرثیه «حضرت علی اصغر» ۲۶۷ «دلبر شیرین زبان» ۲۹۸

کربلا (مرثیه) ۲۶۹ «تصنیف: طالقان بهشت ثانی» ۲۹۹

«شعار محرم» ۲۷۱ «تصنیف طالقان» ۳۰۰

«حاجت محرم» ۲۷۲ شد دلم فدا (تصنیف افشاری) ۳۰۱

«سینب هرمان کربلا» (س) ۲۷۴ «تصنیف (سودای دل) ۳۰۲

«حنجر و خنجر» ۲۷۷ «تصنیف (لوله برپا کن) ۳۰۳

«زبان حال سرو» ۲۷۸ «تصنیف «آتش دل» ۳۰۴

«دستان مبارک» ۲۷۹ «سروده‌ای برای پیش درآمد ابوعطا» ۳۰۵

«ولادت مولا علی (ع)» ۲۸۱ «تصنیف افشاری» ۳۰۶

«رجزخوانی امام حسین (ع) در روز

عاشورا» «سروده شده اول محرم ۱۳۹۵» ۲۸۲

مرثیه «حضرت علی اکبر» ۲۸۶

«غدیر خم» ۲۸۸

«این حسین کیست؟» ۲۸۹

بخش پنجم: تصنیف ها ۲۹۰

«تصنیف ابوعطا (بهار خرم)» «تقابل» ۲۹۱

«تصنیف مادر» پیش درآمد بیات ترک ۲۹۲